ԱԿՆ ՀՈԳՈՒՈՅ.

Յորում գտանին պիտանի աղօթք. Նախ՝ վասն ամ աւուր շաբաթու։ Երկրդ, վասն առաւօտու, միջօրէի, և երեկոյի։ Երրդ՝ մաղթանք՝ և երդ առ ամէնօրհնեալ կոյսն։ Չորրդ. քնոյն խղճի մասց յառաջ քան զքնանալն։

Տպագրեալ ծախիւք աղայ Խաչատրի Խաչիկի Եղիազարեանցոյ։

Յամի տն. 1770.

Ի ՎԵՆԵՏԻԿ.

Ի տպարանի Ընտանի Պօղոսեանցի։

Հրամանաւ մեծաւորաց։

ՄԵԼԻՔՅԱՆ · Ս · ՄԵԼԻՔ

Ut ipsum videmus Deum :

ԶԼԵՐԱՄԵՍՈՒՆԴՆ ՀԱՅՈՒՆԾՈՒ,

Հայրենալեսաց Էրուսաղէմէ ասուսոց
շաբաթոս։

Յաւուր կիրակէ։

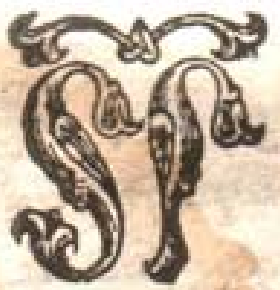

Տէր ամենակալ, առա-
ջի քոյ անկանիմ այ-
սօր մեղուցեալ ան-
ձամբ, խոնարհաբար աղաչե-
լով զքո անբաւ գթութիւնդ,
պարգևել ինձ թշնամատացե-
ալոյս զշնորհս քո, առ'ի արքու-

թէ անցուցանել զոր կիրա-
կէին՝ ըստ պատուիրանաց քոց,
և մեր մերոյ նոյ եկեղեցւոյ։
Եւ ինդրեմ 'ի քէն տալ ինձ
զղջումն յամ մեղացս, զոր ա-
պերախտուն գործեցի ընդ-
դէմ ահագին մեծ վայելչուն
քո, ընդդէմ հոգւոյ իմոյ, և
ընդդէմ ընկերի իմոյ։ Պա-
ղատիմ առ քեզ, տէր ամենա-
կալ, մի՛ հայեցիս 'ի բազմութի
յանցանաց իմոց, այլ միայն
'ի քո ամենաղեղ և անբաւ
գթութիւդ։ Տէր իմ բարձրեալ՝
խոնարհաբար դոհանամ՝ այս-
օր վն ամ պարգեւաց և բա-
րերարութեց, զոր արարեր ինձ
անարժանիս, արա՛ զնոյնս և
այսօր։ Դոհանամ զքէն վն
ստեղծանելոյդ զիս, և փրկե-
լոյդ պատուական արեամբ,
և վն մեծի երկայնմտութեդ,

զի

զի ոչ պատժեցեր զիս ըստ բազ-
մութեան մեղացս իմոց. այլ վա-
րեցար ընդ իս ըստ բազում
գթութեան քո։ Լուր՝ պարգևեա՛
ինձ զշնորհս քո, առ 'ի անց-
ցուցանել զառաջիկայ շա-
բաթս՝ առանց բարկացուցա-
նելոյ զքեզ, 'ի պատիւ քո
կենդանարար ծննդեան, յա-
ւալի թլփատութեան, սքանչե-
լի յարութեան, և ամենակեցու-
ցիչ առաքման հոգւոյն սրբոյ։
Եւ զայս տկար պաղատանս
իմ մատուցանեմ վասն ամենե-
ցուն՝ որք գտանին 'ի ձախոր-
դութիս հոգևորս կամ մարմ-
նաւորս, զի մխիթարեսցեն
զնոսա, և սփոփեսցես՝ ըստ
քոյին անքաւ իմաստութեան։
Եւ միանգամայն աղաչեմ 'ի
պատիւ մահուանն քոյ՝ և ջար-
ջարանաց. զի լուսաւորեսցես

զմիտս ՝ամ մեղաւորաց, զի
ապաշխարեսցեն յայսմ ծի.
և առ հասարակ վն՝ ամենե-
ցուն՝ որոց սակս մայր մեր սո-
եկեղեցի յորդորէ զմեզ աղօ-
թել առ քեզ։ Լ,ս յաղօթելս
իմ ըստ դիտաւորութե՝ եկե-
ղեցւոյ՝ հաղորդս արա զիս փա-
ռաւորեալ յարութե՝ քոյ, և
ցաւագին չարչարանաց քոց։
Լ,մէն։ Ողորմեա՝ էնչ ՝ամ ըստ մե-
ծի ողորմութե՝։

Լ,ա՛ զ՝սաղմոս զայս ՝է լման ցերս
երբատանչիւր աղօթիդ։

Յաւուր երիւրաբանի։

Տ՝ի՛ իմ ամենադթած, խոն-
նարհութե՝ սրտի խոստով-
անիմ, զի բարկացուցեալ
եմ զքեզ։ Լ,ս վ՝ն զի այսօր
է՛ առաջին օրն շաբաթու,
խնդրեմ՝ ի՛քէն զթողութի՝ և
զներ-

գնեցուսն մեզաց իմոց, ա-
զաչելով խոնարհեալ անձամբ
զքո անչափ գթութիւդ. զի
տացես ինձ զշնորհս քո ըղձա-
լի, սկիզբն առնել զօրհնան-
պաղ աշխատիլ վասն փրկութե-
հոգւոյ իմոյ, որոյ վասն աշխա-
տութի յանձն առեր մինչև
'ի մահ։ Փրկիչ իմ յիս, կող-
կողագին պաղատիմ առ քեզ,
տալ ինձ զշնորհս քո, առ 'ի
սկսանիլ զամ գործս իմ 'ի
սպասիս և 'ի փառս քո, և 'ի
փրկութի իմ, յարատևեալ
մինչև 'ի վախճան։ Տէր իմ հ-
ետ իմ, քեզ ընծայեմ այս-
օր զհոգի և զմարմին իմ, և
զամ ժամանակաւոր բարիս.
և աղաչեմ, զի հաճեսցիս ա-
ռաջնորդել ինձ ըստ բարեսէր
կամաց քոց։ Քանզի պատ-
րաստ եմ յամի կատարել ըզ-

կամն քո, և ոչ զիմ։ Այլ ես
խնդրեմ 'ի քէն ողորմութիւն
վասն ամ հոգւոց քահանային,
մանաւանդ վասն այնոցիկ՝ որոց
պարտական եմ վասն աղգակա-
ցութեան և արենակցութեան, կամ
վասն հոգևորի և մարմնաւոր բա-
րերարութեանց, ոմք ինչ մայր
մեր եկեղեցի յորդորէ զմեզ։
Այլ 'ի վերջ քան զամ ազաչեմ
զքեզ՝ տալ ինձ զշնորհս քո,
առ 'ի վճարել զքահանային
պատիժս յայսմ աշխարհի, զի
'ի մահուանն իմում արդեամբք
զառնակիցդ չ'ողբարանաց
քոց կարացից մտանել 'ի փառս
արքայութեան, առ 'ի օրհնել
և փառաբանել զքեզ յաւի-
տեան։ Ողորմեա ինձ ամ քոյ։

* *
*

Յանուամբ Երջանչաբանի։

Տէր իմ և ած իմ, հեղուսմ այսօր զանձն իմ առաջի ածային փառաց քոց. խոստովան լինիմ զտկարութի, զանկայունութի և զաղքատութի իմ. սակայն աղաչեմ զաղքիւրդ քաղցրութե, պարգևել ինձ զջուր շնորհաց քոց, որով կարացից փրկել զհոգի իմ, և լաւ զպարշելի մեղս իմ, հաստատուն առաջադրութիւն այլ ոչ ևս առնելոյ զայնս։

Աղօթք առ պահապան հրեշտակն։

Ով բարի հրեշտակ իմ, որ կարգեալ ես 'ի պահպանութի անձին իմոյ, ամբաստան լինիմ զինէն այսօր առաջի քո. զի արհամարհեցի պատգամունս քո, որով զար-

թուցանէիր զիս, և ոչ պա-
տուհէցի զայնս, ոչ պարտն
էր։ Այլ խոնարհութիւն խոս-
տովան լինիմ առաջի քոյ, և
աղաչեմ զքեզ, զի խնամար
կեսցես զհոգի և զմարմին իմ,
որպէս զի կարասցիս զդէմ ու-
նել փորձութեաց, և յարձակ-
մանց թշնամեաց ազգի մդկին։

Ամա՛ն։ Ի դասէ հրեշտակապետին։

Ով ամենազանիկ Տէր մեր Յիսուս
հրեշտակապետ քարոզողն
այ. մատուցանեմ քեզ այսօր
զհոգի իմ, և խնդրեմ սերտ
արտիւ, 'ի ժամու մահուանն
իմոյ դու լեր ինձ պաշտպան
և ձեռնտու, զօրացուցանելով
ընդդէմ չար փորձութեաց, և
մատո՛ զհոգի իմ առաջի ա-
թոռոյ ածային զթութեն։
Այ՛ո որոյ յայսմ օրէ մինչև 'ի
վախ-

վախճան, զքեզ ունիմ ինձ
պաշտպան և ապաստանիչ։
Ամէն։ Աղաղակս ինչ ածի։

Յաստուծոյ ընդէ՛ն։

Տէր իմ ամենազօր, Ճանաչեմ և խոստովան լինիմ ա-
ռաջի քոյ, զի պատուհասակոծ մարմին քո վաճառեցար առ
՝ի գնել զմեզ հոգի իմ։ արդ ապաշխարեմ զքեզ, հաղորդա-
արար զիս մեծագին այսմ գնոյ, զի նովաւ կարացից ընդու-
նիլ զնեերուն ամենեցից։ և զինորհս քո, որովք կարող
եղէց ընդդիմանալ ամենայն և մարմնաւոր փորձու-
թեանց, որք յառնեն ընդդէմ քանանականութեանս։ Յօժարու-
թիւն սրտի ընդունիմ զպա-
տիժս զաշխատանս և զմարմ-
նաւոր խօթութիւնս, զորս ա-

ծեա 'ի վեր եմ. զի նոքօք կա-
ցայիս վճարել զպատիժս մե-
ղաց իմոց, զորս արարի ընդ-
դէմ ՀԱԾԱՅԻՆ մեծ վայելչու-
թեամբ և քարոզութեամբ։ Այս և ով
ամենաքաղցր յԻս, 'ի պատիւ
պատուական մարմնոյդ՝ մա-
ռուցանեմ զմարմին իմ, բառ-
նալ յօժարութիւնս զպատիժս
որոց արժանի եմ վասն մեղաց
իմոց։ Այլ որոյ, Տէր իմ և
արարիչ, արա ընդ նա՝ ոգի
և հաճոյ է քեզ, միայն թէ
կարացիս ունել մասն և բա-
ժին ընդ ընտրելոց քոց յար-
քայութեան քում։ Տուր ինձ ըղ-
ձիս, սանիլ համբերութեամբ
ամենեղութեան և հիւանդու-
թեան, որք պատահին ինձ.
քանզի քարոզդ գիտեմ, թէ
առանց օգնութեան քո ոչ կարեմ
սանիլ և համբերել։ Ամէն։
Աղօթեա ինձ ՀԱԾ։ Յա-

Յառաջ հինգշաբթի։

Տէր իմ, խոստովանիմ առա-
ջի ածային իմաստութեանդ
քո, զի յայսմ աւուր լուսացեր
զոտս աշակերտացդ ծայրա-
գոյն խոնարհութեամբ և մեծաւ
սիրով. և 'ի սմին աւուր հաս-
տատեցեր զամենասքանչ խոր-
հուրդ մարմնոյ և արեան քո,
կտակ աւանդեալ յօգուտ
հոգւոց մերոց զաշնիւ մար-
մին քո և զպատուական ա-
րիւնդ 'ի ներքոյ տեսակաց
հացի և գինւոյ. յայսմ աւուր
համբարձար յերկինս յաղթա-
նակաւ և փառաւք 'ի թագաւ-
որել յաւիտեան ընդ ամ-
հոր քոյ։ Ընդ աղաչեմ զքեզ,
տուր ինձ շնորհս լուսանալ
և մաքրել զխիղճ մտաց իմոց,
և զանարժան դարձս իմ։

հեղ-

հեզմամբ արտասուաց. առ ի
ծառայել քեզ, և պատուել
զքեզ։ զի կարասցիս արժանա-
պէս և առանց բարկացուցա-
նելոյ զքեզ՝ ընդունել զամե-
նանաք հաղորդութիւն՝ խոնարհ-
ութիւն սրտի, ջերմեռանդու-
թիւն և յարգմամբ։ Այլ եր-
կիրպագանեմ քեզ, աղաչիմ
քեզ, գովեմ զքեզ, և գոհու-
թիւս մատուցանեմ, աղաչե-
լով, զի հաղորդակից եղէց
ամենապատուական մարմնոյ
և արեան քո, և արժանի ե-
ղէց տեսոյ ահագին էութեդ,
և փառաւորեալ մարդկութեդ
յաջբայութիւնքումս։ Ամէն։

Աղուրեա էնոյ աղ։

※ ※ ✠

Յառաջաբան.

Փրկիչ իմ յն, զմեղսալից
և զթշուառ անձն իմ հե-
ղուսմ առաջի քոյ յաւուրս յայս-
միկ, յորում կրեցեր զմահ վա-
մեղաց իմոց։ Ընդաւեմ զքեզ 'ի
սրտիւ այնր մահուանն, և
չարչարանաց և ամ վիրաց
արքայական մարմնոյ քոյ, զի մաս
նակից արասցես զիս չարչա-
րանաց և վշտաց քոց, զորս
կրեցեր 'ի փրկութի հոգւոյ
իմոյ. բառնալ ուրախութիւն
զխաչն համբերուն, և ոտնա-
կոխ առնել զնամ մեղս հոգի,
և զսէր երկրաւոր և զգայա-
կան։ Պարգև ինձ զշնորհս
քո, զի կրեցից 'ի սրտի ի-
մում զյիշատակ դառնակս-
կիծ մահուանն և չարչարանաց
քոց՝

քոյ՝ ընդ մաղդաղենացուոյն ;
որ կայր առ ոտս խաչի քոյ ։
և զի կարացից ճանաչել զքեզ ,
ոչ ամ արարածք ծանեան
զքեզ ՝ի չարչարանս և ՝ի մա-
հուանն քում ։ և մանաւանդ
որպէս աւազակին այն քարի ։
Նա ես այսօր արարջիդ իմոյ
մատուցանեմ զայն դառնա-
կսկիծ մահ և զչարչարանս ,
առ ՝ի ընդունիլ զթողութիւն
մեղայ իմոց , և առ ՝ի գտա-
նիլ արդեամբք չարչարանացդ
զընկերակցութիւն երանելոց
՝ի յարքայութիւն , ամէն ։ Հաշտ-
մեռ էնչ ամ ։

Յաւուր շաբաթոյ։

Տէր իմ և դատաւոր իմ, եա ապիկար թշուառաւոյեալս քարիւացուցի զքեզ մեծապէս և անչափապէս. այլ աղաչեմ զքեզ յաւուրս յայսմիկ, յորում արքայական մարմին քո էր 'ի գերեզմանի, և հոգւոյդ մխիթարիչն զեռ հարս, որ 'ի լինելոսին, շնորհեա՛ ինձ զհանգարտութիւն խղճի մտաց, և զհոգևոր և զմարմնաւոր մխիթարութիւն, որչափ պիտոյն իցէ։ Տէր իմ և ած իմ, մատուցանեմ այսօր զնամ քարի գործս՝ զորս արարի վէր սիրոյ քոյ, աղաչելով զքեզ, զի ընկալցիս զայնս 'ի պատիւ քո, և 'ի փրկութիւն հոգւոյ իմոյ

Հայ գրքի

Եվ ամէներջանիկ կոյս և ե-
ղանելի մայր ՝ այ , որոյդ հա-
ւատս յայսմ աւուր մնաց ան-
խախտ . աղաչեմ զքեզ , զի
բարեխօսութիւն քով և ար-
դեամբք յարատեւեցիս հաս-
տատաբար 'ի Աշմարիտ հա-
ւատս ՝այ իմոյ ։ Վասն որոյ այ-
սօր առաջի քաղցր որդւոյ քո
խոստանամ, զի կամիմ կեալ
և մեռանիլ 'ի Աշմարիտ յուղ-
ղափառ հաւատս , թէև փոր-
ձուիք զիս նեղեսցեն 'ի կեն-
դանութիւն , և 'ի մահուան
իմում։

Պարձեալ հեծութիւն աղա-
չեմ զքեզ փրկիչ իմ և
կեանքս՝ , և զքեզ մայր հրա-
շալի և փառաբան մեղաւո-
րաց . ձեզ ընծայեալ մատու-
ցանեմ այսօր զհոգի և զմար-
մին իմ , առաջնորդել ինձ
ընդ

ընդ ուղիզ Հանապարհ, զի զկամս ձեր կատարեալ առնէն, արժանի եղէց հասանել փառաց և յաւիտենական երանութեն. ամէն։ Ողորմեա էնչ ամ։

Աբէքն են ի փառս աշխարհայուլթեն։

Յաղուիս երբեմն Ջերմեռանդ աղօթեցէք, որովհետև երբաշխանչիւրոյ կարէ շահել յամ խորհուրդս 'ի բանս և 'ի գործս իւր՝ պիտանիս պաշտօնեի, այլ, պարդեւոնս, պիճարուն ինան մեղաց, և պշնորհս ընդունելոց յայց պէտս հոգւոց և մարմնոց։

Զորժամ քրիստոնեայն է 'ի շնորհս այ՝ առանց մահուշապի մեղաց, կարէ յամ խորհուրդս 'ի բանս և 'ի գործս շահել զերիս անգին գանձս զայսոսիկ. այ, պարդիւնս, պիճարումն մեր մեղաց իւրոց, և պշնորհս ընդունելոց յայ պամ բարիս հոգեւորս և մարմնաւ-

նաւորս. միայն թէ զէսորհուրդս զքանս և զգործս իւր ուղղեսցէ՝ ի պատիւ և՝ ի փառս նոյ։ Եւ օգուտս այս ոչ միայն ստացեալ լինի այնպիսի գործոյք, որք ըստ բնութեանն՝ ոչ ըստ ինքեանց են բարիք և հաճոյք նոյ, որպիսի են աղօթք, պահք, ողորմութիւնք, և այլ այսպիսի առաքինական գործողութիւնք. այլ և այնպիսեօք որք են անտարբերք, որպիսիք են ուտել՝ ըմպել՝ ննջել՝ զրկել՝ տուրևառ, և այլ ասցին նման անզանազան գործք։ Եւ զայսոսիկ մեծամեծ գանձս կարէ՝ամ ոք շահիլ յամ օր, յամ ժամ, և յամ ըոպէի, ՝ի նստիլ ՝ի տան, և. ՝ի գնալ ՝ի ճանապարհ, ՝ի ննջել, և՝ ի յառնել։ Ասատի կարօղէս իմանալ, թէ որ-

ոչչ ապի մեծ է անմտութիւն քրիս-
տոնէից, որք հեղգայեալ 'ի
նոր կրթութենէ սատի՝ որ այս-
պէս գիւրին է, 'ի պատճառս
անհոգութենէ իւրեանց զրկին
'ի գանձուցս յայսցանէ։

Ա. Երդ՝ արդիւնքն է յաւելումն
շնորհացն այ օրըստօրէ.
որով չափով ընդունելոց եմք
զփառս 'ի հանդերձեալ կեանս.
և զարդիւնս զայս ամ ոք վն
իւր միայն կարէ շահիլ։

Ա. Ճարտումն է, ստացումն թո-
զուն պատժոց, զորս կրելոց
եմք 'ի քաւարանի։ և զվճա-
ռումնս զայս կարեմք հաղոր-
գել կենդանեացն՝ որք կան 'ի
շնորհս, և ևս հոգւոց՝ որ 'ի
քաւարանի։

Շ. Նորն ընդունողական է,
յորժամ ընդունիմք յայ զամ
բարիս հոգևորս և մարմնա-

ետրս վեր մեր և վեր այլոց։
Ընդ սակ զի կարողացի համ ոք
շահիլ յամ ժամ՝ մանաւանդ.
թէ յամ ըստ էի զերիս մեծա-
մեծ գանձս զայսոսիկ. կարէ
՝ի գործ ածել զերիս զայսո-
սիկ հետագայ աղօթս, զմինն
յառաւօտու, զմիւսն զկնի
ճաշուն, և զերրորդն ընդ ե-
րեկս նախ քան զմտանելն
յանկողին։ Եւ գու ոմն սի-
րելի ընթերցող, թէ կայ ՝ի
քեզ փոյթ առաքինասէր վա-
ղուց, ողբա՛ զանմտուն ան-
կեալ քոց. որք յաղագս ան-
հոգուն իւրեանց կամին զըր-
կիլ յերից գանձուցս յայս-
ցանէ, զոր այնպէս դիւրաւ
յամ ժամ կալ էին շահիլ։

* * *

[illegible]

Այնոյսմամ այց փառաց և պատիւ։

Ով ամենակարող և մշտնջենաւոր Աստուած, 'ի ծունկս անկեալ խնդրեմ, զի դուս սկիզբն և վերջին վախճանիս։ Այլ երկիրպագանեմ քեզ, և յարգեմ զքեզ։ Դիտեմ տէր, զի ստեղծեր զիս, ոչ զի սիրեցիր զքեզ, և ծառայելով քեզ յայսմ աշխարհի, ապա զմայլեցայց քեզ յայնմ ծի։ Այլ զնամ զխորհուրդս զքանս և զգործս այսր աւուր քեզ մատուցանեմ, և զնամ 'ի փառս և 'ի պատիւ քո առնել զիտեմ։ և ոչ միայն զբարեգործութիւս, այլ ըստ պահս, զաղօթս, զողորմութիւն, և զպատարագ տեսանել, այլև զնամ որինչ անթ B տար-

տարբեր էին, 'ի պատիւ և 'ի
փառս քո խորհիլ և գործել
կամիմ։ միայնակեալ զամ
զխորհուրդս զքանս և զգործս
իմ ընդ վերայ քոց, և ընդ
արքայազնիկ արեան քո։ ընդ
արդեանց արքունեաց կուսին
մարիամու, հրեշտակայ երկ-
նից, և ամ արդարոյ որք մա-
քուր արտիւ ծառայեն քեզ
'ի յերկրի։ Արպէս զի լիցին
քեզ հաճոյականք, և ինձ
արդիւնականք, վճարողա-
կանք, և հայցուածոց ընդու-
նողականք։ Ընդ իւնք լիցին
յօգուտ հոգւոյ իմոյ առ առա-
ւելուլ զշնորհս քո։ Ամ
բուն՝ յօգուտ հոգւոյ քառա-
բանին, առ ազատուիմ 'ի ճոյ։
և ընդունելուն՝ առ 'ի ընդ-
ունիլ յոյսիս մեր զշ-
նորհս և զօգնութիւն քո, զոր
'ի

դէպ ժամանակի խնդրեմ
'ի քէն, որոց զքիւաւորք են
այսոքիկ. զի զի սպասաւորութիւն
քո ապրեցուսցեն զիս յո-
րոգայթից զժոխայինս դիւաց.
և զի զնամ զգործս իմ մինչև
'ցառնիսիս և 'ց քթթել աչաց,
և զանս իմ թէպէտ և դուզ-
նաքեայս՝ 'ի փառս և 'ի պան-
ուիս քո ընկալցիս։ Այս քեզ
փառք և պատիւ յամ յաւի-
տեանս. Ամէն։

Հաղորդ ես դիմորէն, ինչպէս ճաշուան։

Աղաչեմ ազգ փառք և պատիւ։

Ո՛վ ամենակարող և միշտնջեն-
նաւոր ծած, միւսանգամ
անկեալ առաջի ծածային փա-
ռացդ քոց, խոնարհեալ ան-
ճառիք և քեկեալ սրտիւ հայ-
ցեմ 'ի քէն զթոսուն մեղաց,
զորս յառաւօտէ մինչև ցայգ

ժամ գործեցի խորհրդով քա
նիւ և գործով։ Յոհանամ
զքեզն յաղագս պահպանելոյդ
զիս ամենակարող զօրութիւն քով,
և վերստին հաստատեմ ամ
փսամօք զորինչ խոստացայ այդ
իսմոյ յայսմ առաւօտու։ Ա՛ռ
տրոյ կամիմ, 'ի ժամէ յայսմանէ
մինչև 'ի ժամ երեկոյի զամ
ինչ խորհիլ խօսիլ և գործել 'ի
փառս քո, և վասն սիրոյ քոյ։
Աղաչեմ զքեզ մարդասէր տէր,
որովհետև յամ սրտէ ցանկամ
զտուրևառ շնչոյս նուիրել
'ի փառս քո, և վասն սիրոյ քոյ,
ընկալ զընծայս զայս, և օգ
նեա ինձ։ Ա՛յլ է ինձ եղ
կելոյս, որ ոչ ժամանեցի 'ի
կատարելութիւն, յոր այլք կա
տարեալ սրտիւ ծառայեն քեզ։
Այլ որովհետև ամենասէր
նախախնամութիւն քո եդ զիս
յայս

յայս կանցուցանի, յոր արդ
զտանիմ, կամիմ յայսմ հնա-
զանդիլ քեզ, սիրել զքեզ, և
'ի փառս քո կատարել զամ
խորհուրդս, զբանս, և զգործս
իմ։ Այլ 'ի պատիւ քո ծառայե
ցուցանել զհոգի և զմարմին
իմ, զամ կարողութի հոգ-
ւոյս, և զամ զգայարանս և
զանդամս մարմնոյս։ Այնկ
աղաչեմ զքեզ, զի որ պար-
գևեցեր ինձ զառզդումս զայս,
ապագեա և զշնորհս և զզօրու-
թի կատարելոյ զայն ըստ կա-
մաց քոց. ամէն։

Աղօթք վասն երեկոյի ժամուն, նախ-
դան պատարագի յանկողին։

Տէրնոտաս աչ ֆամոտ նա պատրիա։

Ով ամենաքաղցր Տէր իմ,
զոհանամ զքէն, զի ողոր-
մութիւնքդ շնորհաց քոց կատա-

բեցի զօրս զայս։ Եւ արդ
նախ հայցեմ՝ ի քէն զթողու-
թիւն, զի ոչ ընթացայ ըստ
ուղղայնոյ ազդեցութեանց քոց,
և ոչ անցուցի զօրս զայս ար-
ժանապէս ըստ հաճոյից քոց։
Վասն և խնդրեմ թողուլ ինձ
զմեղս և զպակասութիւն, զորս
արարի յաւուր յայսմիկ։ Ջա-
նամ շնորհիւ քով առ վաղիւ
ուղղել զիս։ և լաւ ևս կատա-
րել զամ գործս իմ՝ ի ծառայ-
ութիւն ուղղայնոյ փառացդ քոց։ Զի
քաջերապար տէր, եհաս ժամն,
յորմ արժան է ինձ հատուցա-
նել զպարտս ընտրեալս՝ ի ձեռն
քոյ։ այլ մի՛ խստիանեսցէ սա
զպարտաւորութիւն ծառայութեանս
առ քեզ, զի ստեղծուածս քս
եմ, և գործ ձեռաց քոց։ Եւ
ոչ պարտ է ինձ ծառայել քեզ
՝ի տուն ջեան, նոյնպէս և՝ ի
դի-

գիշերի։ Եւ արդ նուիրեմ
զքունս իմ զայս 'ի պատիւ և
'ի փառս քո։ զի զկնի հարկա-
ւոր հանգստեան մարմնոյս,
առաւել զոմարթութիւնս կա-
րօղ եղէց ծառայել քեզ։ 'Ի
ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի
և զմարմին իմ յայսմ գիշերի.
և վերստին հաստատեմ զկամս
իմ, առնել զամ 'ի փառս և 'ի
պատիւ ամենանոր անուանդ քո։
Եւ զնոյն իսկ զտուրևառ շնչ-
ջոյս, որ 'ի ննջել իմում, մա-
տուցանեմ փառաց քոց։ զի ըն-
ծայեալ զիս քեզ բոլորովին
յաստի կեանս հանդերձ
խորհրդովք բանիւք և գոր-
ծովք, ընկալայց զքեզ բոլոր
'ի հատուցումն վարձուց 'ի հան
դերձելումն, ըստ ածային խոստ
մանց քոց. ամէն։

Աստուծոյ Մայր տուն։

Ամենայն 'ի գովեստս ամենասէր կոչ-
սին՝ յղացեալոյն առանց սկզբանա-
կան մեղաց։ Զոր արարեալ է
սիսրասի շրջրոջշի՝ փահանայապե-
տին. որ և սատղայ կայս աղօնա՝
շնորհեաց քաղաքամ ամայ հերա-
ղաւանիա։

'ողջ լեր ամենանոր կոյս
մարիամ, մայր ոյ,
թագուհի երկնից,
դուռն արքայութեան,
տիրուհի աշխարհի։ Դու ա-
մենամաքուր կոյսդ աննման,
յղացար առանց մեղաց սկզբ-
նական, վասն որոյ անբիծ ես
և անապական։ Ընդարատա-
գար յղացար զփրկիչն յս, և
եղեր կոյս անապական և ա-
ռարատ՝ նախ քան զծնունդսն
'ի

'ի ծննդեան, և յետ ծննդեանն։
Տուր մեզ 'ի ձեռն բարեխօ-
սութեանդ քո կեալ սրբութիւն,
մաքրութիւն, և ուղղութիւն։ և աղաչեա՛ վասն մեր զյն
քն զորդին քո սիրելի։ զի
պարգևեսցէ մեզ առնել միշտ
զամենայնն կամս իւր։ Եւ
յետ մահուանն ընկալ զմեզ,
և յամ չարէ հոգւոյ և մարմ-
նոյ փրկեա՛ զմեզ։ Տուր մեզ
շահիլ և զընկերս։ ստանալ
զգործս ողորմութեանդ, և 'ի
փառս երկնից ցնծալ ընդ քեզ
յաւիտեան։ ամէն։

Ապա ասացեալ լինի երիցապետն
զՈղջոյն քեզ մարիամ։ երեք
Հայր մեր։ և երեք Փառք
հօր, 'ի յետոպոսկ երիցապետն
պարգևասցէ՝ որ շնորհեցեալն յերբէց
աստուծոյն անուանոյ՝ մեծի պիսկոպոսն
ասացն

ասին հարիւամոտ՝ յղայեալն առանց
արարոց սիրէնական մեղաց։ Զա-
ռ հաղիւեմ ՝ի սերդ արդէ, որ-
պէս զի առալի արարայէ ամե-
նաւաբ արդարոյն իւրոյ զիարէս հոգ-
ոց և հարցնոց մերոց։ Զ՝ ը՝ն-
իալեալ ՝ի նմանէ զօրութիւն
արդեանց իւրոց՝ զօգնութիւն նորա
զաճ՝ այնոր։

Բ. Եզ սատանա և գայթուն, քեզ
փառք՝ սէր՝ և գոհութիւն, սիր
ամենեցանեաց և փառաւորեալ
ես երրորդութիւն և մի աճ՝ ութիւն։
Զ՝զ լեր գուստր հօր աց, զ՝զ
լեր մայր որդւոյն աց. զ՝զ
լեր հարսն հոգւոյն սրբոյ։
Զ՝առալին հայրամերիս գոհութիւն
տարուցանէ հօր աց, վասն պարգ-
եւոյն շնորհեցելոց անարատ և
փրկանաւբ կուսին, որպէս ամենա-
սիրելոյ դստեր իւրոյ։

Հայր մեր, որ յերկինս։

Ով կոյս ըդ նբ անբիծ յղացեալ.
հօրն լուսոյ դուստր ընտրեալ.
որդւոյն ծ ընծոյ արժանացեալ.
'ի նբ հոգւոյն յոյժ սիրեցեալ։
Ողջոյն քեզ մարիամ։
Ազատ բնաւին յաղտոյ մեղաց,
սկզբնական նախկին ծնողաց,
ներգործական, և ներելեաց,
զքեզ պահեաց տէրն փառաց.
Ով յկայսեալդ առանց մեղաց։
Ողջոյն քեզ մարիամ։
Ընդեր ընտրեալ, և նախ պահեալ.
յամէն մեղաց ազատացեալ.
կոյս մարիամ մայր երանեալ.
առ յայ ինորհըս դըտեալ։
Ով յղացեալդ առանց մեղաց։
Ողջոյն քեզ մարիամ։
Ինչ նորդ եղեր դու արժանի,
'ի նորոգումն մարդկան ազգի.
մեզ կեանս տուաք և յոյս քարի,

Հառաջնորդես Ճանապարհի։
Ով յղացեալդ առանց մեղաց։
Ողջոյն քեզ մարիամ։
Փառք հօր և որդւոյ և հոգւ։
Երկրորդ հայր մեր։ զոհոնեն
մատուցանեն որդւոյն աց. վասն
պարգևաց շնորհեցելոց անապա-
հան հուսին, որպէս արքանապա-
պին մօր իւրոյ։

Հայր մեր որ յերկինս։
Ինքքան զքոյդ չքնաղագոյն,
նբ կուսուն պայծառագոյն,
անհամեմատ ամբծագոյն,
յետ աց կոյս սրբբագոյն։
Ով յղացեալդ անապական։
Ողջոյն քեզ մարիամ։
Ամբիծ ազգանոտ քո կուսանին։
Եղև անախտ անապական.
քանզի չէր իսկ պարտ և արժան։
Եթէ խախտէր բանին խորան։
Ով յղացեալդ անապական։
Ողջոյն քեզ մարիամ։

Խակ յղութիւն քո անեղման,
եղև թեթև հրաշական.
ոչ բեռն եղև քեզ ծանրուէ.
և ոչ առիթ ինչ ամբոխման։
Ով յղացեալդ անապական։
Աղջոյն քեզ մարիամ։
Գ. Յլ և ծընունդդ քո մարիամ.
ոչ եաւ երկունքս տառապման.
այլ քոյդ սրբոյն ծուլ ցնծուէ.
առիթ մեծի ըսփոփուիթ.
Ով յղացեալդ անապական։
Աղջոյն քեզ մարիամ։
Փարք հօր և որդւոյ։
Ընդորդ հայր մերիս գոհանալիք
մարդասիրութեանն հոգեւորն աչք, վասն
պարգևաց շնորհիցդ ելոյ անապա-
կան կուսին, որպէս ամենամատուր
և ամենաստեղծի հարսին էարոյ։
Հայր մեր որ յերկինս։
Տաճար ինքեան, հարսն անեղ
ման. հոգ ինն ՝ի ՝ի ՝ի շրջնարտուէ։
զոգ քեզ ընտրեցոյ յաւէտ արժանոյ

և

և պրկնեցոյց բարեօք համայն.
Ով յըղացեալդ անապական,
Ողջոյն քեզ մարիամ.
Դու ամենայն շնորհօք ես լի.
առ քեզ են աչք իմ թագուհի,
ընքնաղ և նոր յամենայնի,
մանքուր սամբիծ, և գովելի։
Ով յղացեալդ անապական։
Ողջոյն քեզ մարիամ։
Որ և կատար ես սրբութիւն,
առաւելեալ՝ ի բարձրութիւն,
մինչ յարարածս չկայ քեզ նման.
յետ որդոյ՝ դու մի միայն։
Ով յղացեալդ անապական։
Ողջոյն քեզ մարիամ։
Դու ինքն ես մեր վստահարան,
մեղաւորաց յոյս՝ մարիամ, արդ.
մի՛ մերժեր զաղերս հայցման
զի դու ես մեր մեծ փաստաբան։
Ով յղացեալդ անապական։
Ողջոյն քեզ մարիամ։
Փառք հօր և որդւոյ։

Բ. Յլ և զերծ՛ զմեզ մարիամ,
'ի քառնութենէ այլազգական.
յորոյ 'ի ձեռս կալանեն. կամք
լմբլրունեալ ժանիս նորայն։
Ամ՛ Յլեղացեալդ անապական։

Հայր Լուսոյ Լուսաւորեա զմեզ
զնորին ածայն։

Ողջ լեր մարիամ, լի շնորհօք
և գթութեամբ, կոյսդ ընտ-
րեալ և յլեացեալ առանց մե-
ղաց, դուռն փակեալ, կոյս
ամենաքաջ, տունկ երջանկութեան,
որ եռուր աշխարհի զպատուղն
ուրախարար, և բերկրալի։
Վ՛ սիրոյ և գթութեանդ մաղ-
թեա առ որդիդ քո սիրելի,
զի տացէ ինձ միշտ սիրել զնա,
և յամ ժամ հաճոյ լինել նմա,
միջնորդութեամբ քո, ո՛ղ մարիամ
յոյս իմ։ ոչ զի կարող լինի-
ցիմ

ցիմ ՝նք և մաքուր սրտիւ ծա-
ռայել նմա մինչև ցմահ. և
յետ մահուանն փառաքանել
զնա երգովք օրհնութիւն։
Յն և մարիամ, զսիրտս և
զհոգիս իմ ձեզ տամ։

Նոմէրուն կրնուն տու երա-
նուն կոյն։

Պատուցուք զայսոսիկ երա-
կոտասան ողջոյնս, զերիս
հայր մերս, և զերիս փառք
հօրս ամենամաքուր և անա-
ղտատ կուսին, զի ընկալցի 'ի
'ի հօրէ և յորդւոյ և 'ի հոգ-
ւոյն նոցա, զթողութիւն 'ի
մեղաց մերոց, զյարատևութիւն
շնորհս, և զզերծումն 'ի յա-
ւիտենական մահուանէ. և
ապա մաքուր և Աշմարիտ ըղ-
ձիւ մատուցուք զայս աղերս.

Ո՛վ ամենամաքուր և անա-
ւրատ տիրուհի կոյս մա-
րիամ, զեղեցիկ դուստր հօր
ոյ, սիրելի մայր որդւոյն
միածնի, և սիրելի հարսն
հոգւոյն սրբոյ. աւաստիկ զղջա-
նամ, ցաւիմ և ապաշաւեմ՝ ի
բոլոր սրտէ. և խոնարհեալ
անձամբ անկանիմ առ ոտս
ամենամաքուր որդւոյ քո միածնի
խնդրելով զդթութիւն, զողոր-
մութիւն, և զներումն յանցա-
նաց իմոց։ Զրանի թէ հեր-
ձոյր սիրտ իմ քարեղէն, և
բղխեր աղբիւրս արտասուաց,
զի ծանեայ արդ զպակասու-
թիւս և զմեղս իմ։ Ո՛վ հայրդ
՝ի յանդգնութիւս իմ ո՛վ մայրդ
զթած և ապաւէնդ մեղաւ-
որաց։ Օ՛ի ահաւասիկ ադրեմ
ոչ ևս բարկացուցանել մեղօք
զմեծ վայելչութիւն փրկչին ի-
մոյ

մոյ ՝ի՝ այ , օգնութիւն բարեխօսութիւն քոյ ։ տուր մեզ ամ տի-
րուհիդ հզօր՝ յետ թշուառաւորեալ կենցաղոյս վայելել զերջանիկ եւս , քոյին պաշտպանութիւն հովանաւորեալ ։ Այս որ
ասատ ՝ի յերկրի ցնծամբ տեսանելով զքեզ պատկեալ աստեղօք , անդ ՝ի յերկինս շնորհեա մեզ ցնծալ տեսանելով
զքեզ պատկեալ փառօք . և զոհանալով մեծացուցանել
զքեզ յաւիտեան ։ Զովեալ լիցի ամենայնք խորհուրդն հաղորդութիւն ։ Այս կեցցէ դշխոյ
մայրն ՝ի՝ յղացեալն առանց
արատոյ սկզբնական մեղաց ։

Յաղագս արծանապէս ընդունելոյ զնոսա Յորդանանէ ապաշխարութեան։

Սոս որ Ինդրին երեք ինչ։

Առաջինն է երկար և մտադիր քննութիւն, վասն ի միտ առնելոյ ուրուշակի զնամ մեղաց իւր։ Երկրորդն է կատարեալ զըղջումն, այսինքն, ցաւ սաստիկ վասն մեղաց իւրոց։ այսմ ցաւոյ պարտ է լինիլ ի սրտի՝ սաստկագոյն քան զնամ քնական ցաւս, վասն բարկացուցանելոյն զանհոն բարին զնած։ և զայս բաղդեմ պաղատանօք պարտ է հայցել յԵրանելի կուսէն Մարիամայ, զի վասն ցաւոց Եօթանց վիրաց իւրոց ընկալցի վասն մեր յոյժ։ Ը նմին

և զհաստատ առաջադրուն այլ
ոչ երբէք գործելոյ զգործս ան
հաճոյս ՝ի։ Նրրորդն է պատ
ուստական կամք ընդունելոյ
՝ի խոստովանահօրէն զապաշ-
խարանս վն մեղայ իւրոց, և
զնոսին յօժարութիւն կատարելոյ։

Նօրն ՝ն էր, որ զխոստովանո-
ւթիւն առնէն ընդունայն։

Առաջինն է, յորժամ վն ա-
մենեցուն կամ վն այլ ինչ նկատ-
մանն, կամիս զանց առնել ոչ
սակաւ զմեղս ինչ մահուանչափ։
Նրկրորդն է, յորժամ ՝ի խոստ-
ովանութեանն ասէ սուտ ինչ
՝ի սեռս մահացու մեղաց։
Նրրորդն է, յորժամ խոստով-
անին առանց ցաւելոյ ՝ի վրայ
մեղայ։
Չորրորդն է, յորժամ զկնի

ընդերկար յատաղելոյն զխոս-
տովանութիւն, մատչի 'ի խոս-
տովանիլ առանց քննելոյ ըզ-
խիղճ մտաց իւրոց։
Ինգերորդն է, յորժամ ոչ
ունի զհաստատուն առաջա-
դրութիւն 'ի բաց կալոյ 'ի մե-
ղաց, և յաւելից մեղաց։
Վեցերորդն է, յորժամ խոս-
տովանի այնպիսի խոստովա-
նահօր, որ թանձրբեալ է,
կամ հերետիկոս։
Եօթներորդն է, յորժամ
խոստովանի այնպիսւոյ, որ
չունի իշխանութիւն խոստովա-
նեցուցանելոյ. որպիսիք են
աշխարհականք, և որք չունին
իշխանութիւն իրաւասութեան։
Սակ թէ ոք այսպիսի կերպիւ
խոստովանեալ իցէ, դեղ այն
է, զի դարձեալ խոստովա-
նեսցի, ասելով և զպակասու-
թիւնն,

թէն, յոյր սակս խոստովան-
ութեան եկեալ ընդունայն։ և
լուսազոյն դեղ այն է, եթէ
արասցէ խոստովանութիւն ընդ-
հանրական։

Զ. Որդ՝ սկիզբն արասցուք քն-
նութեան խղճի մտաց. 'ի վերջ
տանն պատուիրանաց, և եօթն
մահուանչափ մեղաց։

Ղ. Վերջ պատուիրանին ղաւծ 'ի վերջ
գոն ղաւմ։

Ա. Եթէ երկմտեցար 'ի վերայ
մասանց հաւատոյ։
Ա. Եթէ արար անպատուութիւն
սրբազան իրաց։
Ա. Եթէ էաւ զանուանն աստ, և
զբանս նա գրոց 'ի մտութիւն
Ա. Եթէ սիրեցար ինչս յոչ իրաց
առաւել քան զաստ, կամ
հաւասար ոչ։

Եթէ դիմեաց առ դէւս, կամ անասայ դիւթուէց, կախարդութէց, և հմայութէց, վնիւր, կամ վասն այլոց։ Եթէ ուսաւ կամ ուսոյց զայսպիսի իրս։

Եթէ պահեաց առ իւր զգիրս կախարդական կամ հմայիլս։ Եթէ հաւատաց երազոց, կամ երազահանաց։

Եթէ պահեայ առ իւր, կամ ընթերցաւ զգիրս հերետիկոսաց, կամ զարգելեալ գիրս։ Եթէ յուսահատեցաւ յողորմութէն աստ, կամ յանդգնեալ յողորմութէն՝ յարատևեաց 'ի չարն առանց յուղղութէն գալոյ։

Եթէ ապաւինեցաւ կարի յուշիմութէ, 'ի հանճար, 'ի խոհեմութէ, 'ի զօրութէ, և 'ի վստահակ իւր։

Ի վեր ոչ անուանելոյն զանուանն այլ ընդունայն։

Եթէ հայհոյեաց զանունն այլ, և սքոց նոր։
Եւ եթէ յասելն՝ ունէր զազատ կամն բարկացուցանելոյ զնա, նախատինս դնելովնամա։
Եթէ աւանդս հարկի երդումաւ։
Եթէ Ի սուտ տեղիս երդումաւ գիտութեամբ, կամ կարծեօք թէ զուցէ սուտ իցէ։
Եթէ հաստատեաց երդմամբ զիր ինչ, զորմէ երկբայէր։
Եթէ խոստացաւ ինչ երդմամբ, և ոչ պահեաց։ կամ եթէ երդումաւ առնել չար ինչ, կամ ոչ առնելզաարի ինչ։ կամ եթէ աւիթ եղև այլոց երդնուլ սուտ։

Ի

Յ ՎԵ Ա՛Ջ ԱՌՆԵԼՈՅՆ ՊՏՈՒՆ։

Եթէ ոչ պահէաց զտունս, ինքնին գործելով՝ կամ այլոց գործել տալով զգործս արգելեալս յեկեղեցւոյ։

Եթէ ոչ եռեսս զպտրդ ամբողջ, կամ ոչ ջանայց թէ իւրքն և ս տեսցեն՝ թէ առիթ եղև այլոց չտեսանելոյ։

Եթէ ոչ խոստովանեցաւ, կամ՝ ոչ հաղորդեցաւ գոնէ միանգամ 'ի տարւոջ, մանաւանդ 'ի զատկին։

Եթէ լռեաց վն ամենոյ կամ վն այլոյ նկատման՝ ասել ըզմեղս ինչ մահուչափ 'ի խոստովանութենէ։

Եթէ կարծելով լինիլ 'ի մեղս ինչ մահուչափ, ընկալաւ ըզխորհուրդ ինչ եկեղեցւոյ։

Եթէ

Եթէ ոչ պահեաց զպահս քառասնորդաց՝ հսկմանց, զոր-
ոց եղանակաց, և զայլ հրա-
մայեալ պահս տարուոյն։
Եթէ պղծեաց զեկեղեցի ինչ
աղտեղի մեղօք, կամ 'ի քա-
հանայդրանս լեալ՝ ինաղորդեցաւ
խորհրդոց. կամ զժամակար-
գուն և զնոցայինն պաշտօնս
ՀԱՅԼՈՅ կատարեաց, և կամ
'ի դասի եկաց։

Ի վերայ պատուհանելոյն զՀայր և զՄայր։

Եթէ արհամարհեաց կամ
բարկացոյց զորդուն և քանիւ
անիրաւաբար զՀայր և զՄայր։
Եթէ հայրն և մայրն անի-
ծին կամ հայհոյեցին զորդիս
իւրեանց։
Եթէ չարաչար անուանին զնո-
սա, ոչ ուսուցանելով նոցա
զա-

զաղօթս և զքրիստոնէական
վարդապետութիւն։

Ի վերայ ոչ ապականելոյն։

Լինիցէ առեալց զոք քաղաքաշնօք վրէժխնդրութիւն։ և եթէ առեալց ՝ի նոյն ժամանակս քաղումս։
Լինիցէ եհար, կ վիրաւորեաց, կ սպան զոք սրով, թունով, ժանտ հայեցիւք, կամ այլով օրինակաւ. կամ եթէ այլում յանձնեաց առնել այսպիսի ինչ, կամ հաւանակից եղև։
Լինիցէ ոչ կամեցաւ առնել կամ խնդրել զհաշտութիւն, կամ ներել ընկալեալ վնասուն։
Լինիցէ բարկութիւն անէծք զինքն կամ զայլս, եթէ զկենդանիս և եթէ զմեռեալս։ կամ ՝ի բարկութիւնս քանիւք նախատ-

տանայց դառնայցոյց զայլս։
Զթէ սերմանեայց տարածայ-
նուլթի, ծաղր, և թշնամու-
թի 'ի մէջ այլոց։ և թէ որ-
պիսի չարիք յայնց յառաջ
եկին։
Զթէ գովեայց զայլս 'ի մե-
ղանչական իրս։
Զթէ ետ օրինակ չար, և
խորհուրդ չար, գովելով զյո-
ւրին, և պարսաւելով զբարին։
Զթէ բամբասեայց զընկերս։

Ի վերայ ընկալոյ, և չյանձնեալոյ
հնոյ այլոց։

Ընդդէմ այսմ պատուիրանի
կարեն գործել բազում
մեղք զանազանեալք ըստ տե-
սակին, և ըստ պարագայիցն
ոչք հանդիպին։ Զոր զի նիւթ
է ամօթալի, զորմէ ոչ վայել
ել

լէ խօսիլ մանրամասն, վասն այն առաւել զդուշութի պիտի մի-
տայ 'ի քննութէն խղճի զննել զայնս, որոց գլխաւորքն են.
դատապարտութի, սոդոմա-
կանութի, աղգապղծութի,
պոռնկութի, կուսապղծութի,
շնութի, և սերմնահեղութի։
Գ. պա ասելք զմտաւ ածցէ.
Եթէ ունէր զխորհուրդս կա-
զելոս և զազտեղիս. և եթէ
կամաւորապէս զտեղի էառ
յայնպիսիս, կամ հեշտացաւ
և հաւանեցաւ ըստ այնս, կամ
գործով կատարեաց՝ ինքնին,
կամ ընդ այլում։
Եթէ կամաւորապէս ցան-
կացաւ մեղանչել. և այնպի-
սի ըղձիւ ակնարկեաց յոք,
կամ սիրեաց զնա զդայակա-
նապէս։
Եթէ ընթերցաւ զանպարկեշտ

կեչտ գիրս զգայական հեշ-
տուԹիւն, կամ վտանգիւ հեշ-
տախտուն։ կամ եԹէ եկեր
ինչ, առ 'ի գրդռել զինքն 'ի
մեղս։ եԹէ գնայ չար մտօք
'ի տեղի ինչ, և կամ էանց ՚ի
այն վան տեսանելոյ զոք, և
հեշտանալոյ։ կամ Թէ էարկ
զանձն յայլ ինչ որոգայԹ
մեղայ։ կամ Թէ ՆՆՋեաց՝ կա-
մօք գործելոյ զմեղս ինչ յե-
ղապէս։ կամ 'ի զարԹնուլ՝ հեշ-
տացաւ ընդ այն։

'Ի ՆԵ ՀԳՈՂԱՆԱԼՈՅ Ի ՀՅԱՆԿԱՆԱԼՈՅ
ԸՆԿԷՅ ԱՅԼՈՅ։

Ի ԹԷ գողացաւ զկիր ինչ, և
Թէ ՝ուրչափ էր։ և միԹէ էր
սրբապան ինչ, կամ 'ի նոր
տեղւոջէ։
Ի ԹԷ պահեաց զինչս այլոց՝
ընդ-

ընդդէմ կամաց նոցա , յորժամ 'ի ձեռս իւր եկին ինչք այլոց՝ պահեաց զնա վն իւր։ Նթէ 'ի գնելն կամ 'ի վաճառելն խաբեաց զընկեր իւր։ Նթէ կամեցաւ առնուլ կամ պահել զինչս այլոց վն անիրաւ շահու։

Նթէ արար վաշխառուութիւն, կամ եղև ընկեր վաճառի ընանիրաւս։

Նթէ ոչ բարուոք արար զգործև զպաշտօն իւր , յաղագս որոյ օրըստօրէ ընդունէր թոշակ։

Նթէ յարոյց դատս անիրաւս. կամ յարդար դատս 'ի գործ էած զխաբէութիւն , առ 'ի յաղթել հակառակորդին։

Նթէ ստացաւ զինն անպատշաճ միջոցօք , զոր ոչ կարէր ստանալ իրաւամբք, կամ արդեալ

զել անիրաւութիւն զայլոց։
գուսան և զշահն։
Եթէ մատնակից եղև գողու-
թեան ոչրով և ելից օրինակաւ։

Ի վերայելոյն սուտ զբնկերին։

Եթէ վկայեաց սուտ ՚ի գա-
տաստանի, կամ արտաքոյ նիզ։
և եթէ ստիպեաց զայլս առ-
նել զայսպիսի ինչ։
Եթէ ասաց սուտ ինչ ՚ի սեռի
մահուչափ մեղայ, ՚ի վնաս
ընկերին։
Եթէ աւերեաց զհամբաւս
այլոց։
Եթէ լուաւ յօժարամիտ ըզ-
բամբասանս, որ զընկերին։
Եթէ յայտնեաց զծանր և
զգազտնի մեղս ինչ այլոց։

Ի ՀԷ հպարտութենէ։

Եթէ ոչ ծանեաւ զբարիսն թէ են յայ, այլ համարեցաւ յիւրմէ, և յիւրոց արդեանց։ Եթէ պարծեցաւ վասն գործելոյն զմեղս ինչ, կամ զբարի ինչ՝ զոր թերևս չէր ինքն արարեալ։

Ի Վէ ագահութենէ։

Եթէ 'ի գնելն, կամ 'ի վաճառելն, կամ 'ի փոխելն, և կամ յայլ ընկերութիւն անիրաւս խաբեաց զոք 'ի նշանաւորն իրս։

Ի Վէ էղջախնդութենէ։

Եթէ գործեաց զմեղս ինչ

ինչ մարմնական ըստ կնոջ ապա-
տի, կամ ամուսնացելոյ, կամ
ազգականի, կամ կուսի, հան-
դերձ ամ իւր պարագայիւք։
և կամ զայլ օրէնքիցէ մեղս վա-
վաշոտական։

Յ Վ Ի Ք Ի Ա Ն Ե։

Եթէ ասայ՝ ի քարկուքեն
կամաւորանալ արտիւ կամ բերա-
նով՝ նախատինս ինչ, կամ անէծս
առնուն, կամ առնէաս նորա։

Յ Վ Ի Ք Ի Ա Մ Ո Ղ Ա Ն Ե։

Եթէ եղ զվերջին վախճան
իւր յուտել և յըմպել. և յայն-
մանէ անկաւ՝ ի մեղս ինչ մա-
հուշտի։
Եթէ եղ՝ ի մտի ուտել մինչև
յշուշայտիլ։

Յ

Ի վեր նախանձոյս։

Եթէ տխրեցաւ ի վերս քա-
ռեաց ընկերին. կամ ցան-
կացաւ մնասուց նոր։

Ի վեր ծուլութենէ։

Եթէ առաջադրեաց ոչ ու-
սանիլ և ոչ ուսուցանել զայն
ինչ, որ հարկաւոր է քրիստո-
նէին։
Եթէ ի հեզգուութէ զանց
արար տալ զարժանաւոր պա-
տիւ ՝ այ, կամ արհամարհեաց
զաղդեցութիւն նոր առ քարին։

Ի վեր ամուսնական մեղաց։

Եթէ պսակեցան ի մահու-
չափ մեղս գոլով. կամ ի քա-
նադրանս։

Եթէ

Եթէ 'ի գործ ամուսնութեան 'ի կիր արկին եղանակ անպատշաճ առ վիսիճանն, և վտանգաւոր։ կամ եթէ աբարին զայն յանդէպ ժամանակի։

Եթէ իցեն անհնազանդ միմեանց։

Եթէ բան եդին 'ի միջի իրարանց՝ խաւնակիլ կնոջն ընդ օտարս՝ վն շահու։

Երկրորդութիւն առաքինութեան, որ է նա հարիւրապատ առ երկուս, և զորս պարտ է առնել յաճախս։

Երկրորդութիւն հաւատոյ։

Զ հաւատամ հաստատութիւն, քանզի այսպէս յայտնեաց ածն անսխալ ճշմարտուն՝ սքոյ կաթուղիկէ եկեղեցւոյ։ և նովաւ յայտնէ նաև մեզ, թէ է՝ մի միայն ածն յերիս ածային անձինս հաւասարս և զանազանեալս. որք կոչին հայր, որդի, և հոգի սքբ։ Եթէ որդին եղև մարդ առնլով ներգործութիւն հոգւոյն սքբոյ, զմարմին և զհոգի մարդկային յորովայնի ամենասքուր կուսին մարիամու, և թէ

մեռաւ

մեռաւ վասն մեր 'ի խաչին. յա-
րեաւ, և համբարձաւ յերն-
կինս. և անտի գալոց է 'ի
վախճանի ցիս 'ի գոտել զնա-
կենդանիս, և զմեռեալս, ար-
'ի տալ մշտնջենապէս բարեաց
զարքայութիւն, և չարաց
զդժոխս։ Եւ ես վասն նոցին պատ-
ճառի՝ հաւատամ զայն ամ,
զոր հաւատայ, և ուսուցանէ
նոյն սրբ եկեղեցին։

Երդումն յոտոց։

Ո՞ՀԻՄ, քանզի ամենակարող
ես, անչափ բարի, և ողոր-
մած, յուսամ զի արդեամբք
չարչարանաց և մահուանն նոն
մերոյ և փրկչին յոգի քոնի՝ տա-
ցես ինձ զկեանսն յաւիտենա-
կան. զոր դու հաւատարիմդ
յոգոմի խոստացար՝ ամեն, որ
առնէ զգործս բարեպաշտ
քրիստոնէի. ոգի ես յառաջա-

զրեմ առնել քոյին սէր օգնականութիւնդ։

Ա՛ծ իմ, քանզի դերագոյն և ամենակատարը բարի ես, սիրեմ զքեզ 'ի բոլոր սրտէ՝ դեր քան զամ, և պատրաստ եմ մանաւանդ կորուսանել զամ, քան վշտացուցանել զքեզ, և վա՜ սիրոյ քոյ սիրեմ, և կամիմ սիրել նաև զընկերն իմ իբրև զանձն իմ։

Ա՛ծ իմ, քանզի ծայրագոյն բարի ես, վա՜յ սիրեմ զքեզ դեր քան զամ, զղջամ և յաւիտեան ձշմարիտ սրտիւ վասն զքեզ վշտացուցանելոյս. և հաստատապես յառաջագրեմ քոյին սուրբ օգնականութիւնդ՝ ոչ

եւս մեղանչել յայսմ հետէ.
և մանաւորապէս փախչիլ.
'ի յաւելթից մեղաց։

Բարեյիշատակ պապն բենե-
դիկտոս չորեքտասաներորդն
իւրով շնորհագրիւն, որ 'ի 11.
դեկտեմբերի 1754. շնորհեաց
զներողութիւն եօթն ամաց, և
եօթնքառասնորդաց յաղագս
ամ նուիրի, յորում ջերմե-
ռանդութիւն արասցէ ոք զներ-
գործութիւնս վերոյասացեալ
առաքինութեանց։ Իսկ զլիա-
կատար ներողութիւն շնորհեաց
այնմ, որ յետ առնելոյ զնա
յամուսաւուր զամիս մի ող-
ջոյն, խոստովանեալ հաղոր-
դեսցի. և արասցէ աղօթս
առ ած վասն եկեղեցւոյ։

Հաղորդ արքայն Դրիգորի Լուսաւորչի հայրապետ առ աբ Հաճատինն. Զ.

Եւ արդ՝ ի վերոյայսքանեաց յուսահատութեաց, և ահարկու արտաքեկուեաց, պակուցանողական սատակուեաց, ուծային բարկուեց. տագնապեալ հոգով թախծութեամբ խոպառ։ Ընդաւեմ ղքեզ ՝նբ ուծաձին. հրեշտակ ՝ի մարդկանէ. մարմնատեսիլ քերովբէ. երկնաւոր արքայութիւն. անխաւան իբր զոդ. մարքուր ոգի զլոյս։ Ընդ շուրջս ըստնմանութեամբ պատկերի արուսեկին բարձրաւեալ։ Դերասանց քան զքնակութիւն անկոխելին արքութեց։ Երկնաւոր խոստմանն տեղի. Եղեմ շնչական. ծառ կենդանի

ան-

անմահից, զոյգեղէն սրբոյն զա-
ղանակեալ։ Ի բարձրեանն հօ-
րէ զօրացեալ, և հոգեանա-
ցեալ։ Հանդուսեամբ հոգ-
ւոյն հանդերձեալ, և մաքրա-
գործեալ։ Ի նոսիութիւն որդ-
ւոյն յարդարեալ, և տաղա-
ւարեալ։ Ի հաճութիւն հօր, և
քեզ անդրանիկ։ որդի քո
ծննդեամբ, և որ արարչու-
թիւն։ Ի նոր անապատ մաքրու-
թեանդ՝ և ամբիծ բարի։ ընդ-
անուրան սրբութեանդ՝ և խոնա-
մակալ բարեխօս։ Ի նեամ ըզ-
մաղթանս այսր աղերսանաց
քում՝ դաւանողիս։ Ի մա-
սն ընծայեա՛ ընդ ամենայն
հաւատեալ զբանն իմ նախնի մե-
ծիդ ներբողի՝ ի քոյդ պատա-
ւանս։ Հիւսեա՛ միասին զամե-
զուցելոյս դասուն հեծութիւն
ընդ քումդ երջանիկ, և խն-
կաւ-

կաւորեալ հայցումն ծոց՝ առանկդ
կենաց՝ պարզոյն օրհնութիւն։
Օ՛ի՛ քէն միշտ օգնեալ, և
քարեգործեալ, և՛ի մաքրա-
կան քո ծնելութիւդ ապահի
նեալ և լուսաւորեալ՝ կեցից
Քո՛ի որդւոյ քոյ, և Տն։
Օժանդակեա՛ թեւոցդ աղօ-
թիւք խոստովանեալ մայրդ
կենդանեաց։ Զ՚ յելից իմ
յերկրէս հովտէ արտասուց լը-
կանաց հեռեալ՝ ի կեանս օթ-
եւանացդ պատրաստուել։ զի
թեթեւացի կատարածն իմ
ինձ ծանրացելոյս անօրէնու-
թիւն։ Զ՚բաստեաս զոն ինձ բերկ
րութիւն զօրն իմ պագնապի
ողջացուցիչ երկանցն երանի։
Զարեխոսեա՛, խնդրեա՛, աղա
չեա՛ զի բան անձառելի մաք
րուեդ՝ և ահա զքանիդ հա-
ճատամ՝ զընդունելութի։ Զ՚ր

տա-

տասանաւոր օգնեսայ վասանգեցեալ
լոյս՝ պանդեալդ 'ի կանայս։
Զոնոնք խոնարհեցո առ իմ
հաշտութիւն ծնողդ այ։ Ինդ
իմոսմ թշնամուս հոգայ խո-
րան քարձրելոյն։ Զեռն տուր
անկելոյս տաճար երկնային։
Պատաւորեայ զորդիդ քո 'ի
քեզ՝ ածօրէն ինձ հրաշագործ
ծել քաւութիւն, և ողորմութիւն
աղաչին այ, և մայր։ քարձ
բացի պատիւ քո ինձ, և
ցուցցի փրկութիւն իմ քեզ։ Զթէ
զիս գտցես տիրամայր։ Զթէ
ինձ ողորմեացիս արքուհի։ Զթէ
զկորուսեալս շահեցիս՝ անա-
բատ։ Զթէ զհարթուցեալս յան-
ձանձեացես՝ երջանիկ։ Զթէ զա-
մաչեցեալս յաւաջ մատուս-
ցես՝ քարեշնորհ։ Զթէ յուսա-
հատելոյս ինձ միջնորդեացես՝
միշտ սքանչելոյս։ Զթէ զմերժելոյն

ընդ-

ընտանեցուսցես՝ մեծարեալդ
յայ։ Թէ յիս ցուցցես զգթա-
ծութիւն՝ լուծիչդ անիծից։
Թէ զծփեալս հատատեսցես՝
հանգիստ։ Թէ 'ի խռովմունս
յուզմանց փոխեսցես զիս՝ խա-
ղաղարար։ Թէ վրիպելոյս ինձ
հնարաւորեսցես՝ գովեալ։ Թէ
վնս իմ մոցես 'ի հանդէս՝ մա-
հու նահանջիչ։ Թէ զդառ-
նութիս իմ անուշեսցես՝ քաղ-
ցրութի։ Թէ զբաժանման իմ
խորոց քակտեսցես՝ հաշտու-
թի։ Թէ զանմաքրութիս իմ
բարձցես՝ եղծմանն ընդոստնիչ։
Թէ զմատնեալս մահու փրր-
կեսցես՝ կենդանի լոյս։ Թէ
զլաբեալս ձայն հատցես՝ բերկ
րութի։ Թէ զխորտակեալս
կաղդուրեսցես՝ դէպ կենաց։
Թէ 'ի կործանեալս յիս ակն-
ապիկեսցես՝ հոգելից։ Թէ ողոր

մու-

մուք ինձ պատուահեցին՝ կատակ
նուիրեալ։ Երկնեալ միայն
'ի շրթունս ամբիծս լեզուաց
երջանկայ։ Ի՛հա կաթիլ մի
կաթին՝ քումդ կուսութեան՝
յանձն իմ անձրևեալ՝ կենաց
ինձ զօրէ։ Ա՛յրդ բարձրելոյ
ոն ի՛նի՝ արարչին երկնի, և
քնաւին երկրի։ Օ՛ որ անձաշ
ռապէս ծնար քումանդակ մար
մնոյն, և համայն ուծութիւն.
որ փառաւորեալ է ընդ հօր,
և հոգւոյն սրբոյ՝ էութիւն, և
անքննութիւն մերոյին քնութիւն
միացեալով յաւմ, և յամենայն
մի յերրորդութիւն. նմա փառք
յաւիտենից յաւիտեանս։
Ի՛մէն։

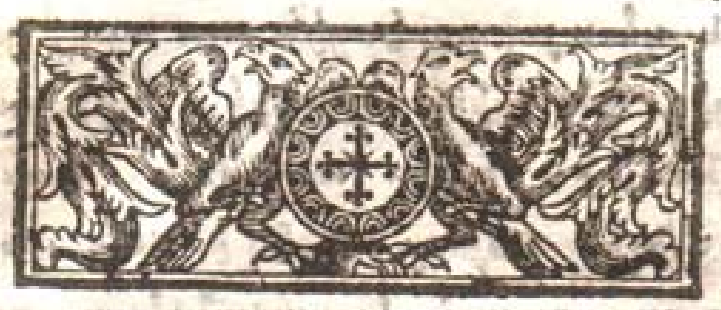

ՏԱՐԵՐՈՑ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ ՀԱՆԱՊԱՀՈՐԵԱՑ

Ի սիրելիանս Հոգւոյ Քահանայապետին։

ԽՐԱՏ

առ ընթերցողս։

Յամ առուր առաջնոյ պէտք էր ողջոյն քեզ մատուցանեմ. զի՝ վասն նոցա ամենեցուն, որք ի կապուտ ջրեն պանէ ելեալ էին պայծառ. եւ զի՝ վասն այնոցիկ, որք առանձին ինն ելանեալ գործակից էին ամենայն՝ ի հրապարակաւ շարունակ զգործս պայծառ աչք։ Եւ որոյկս զի հաստատեալքն եւ

չան պետ յոլովութեանն առ այս, յայլ
ժամս, զի թէ այնոցիկ, որք պատն
երկրաւորքն՝ ի կերս առնուն՝ հասեալ
է ինձն յայսօր աւելի չան պատան
բերս. ուստի իւրաքանչիւր ոք՝ ի
նոցանէ վայելէ օր ըստ օրէն յաղ-
թութեան այնպէսի ողջունիս։

ՅԱՐԴՈՒՄԸ

Ամ՝ ոչ էրնու�։

Տանջին խաստագոյնս ամ քիտաէր եղբայր, անհամար հոգիք 'ի հուրքաւարանին, հեռացեալք 'ի ծայրագոյն քարուոյն, որում միայնոյ անձնատուն տենչանօք փափաքին։ Այք են դատերք և հարսունք երկնաւոր փեսային, սիրեցեալք յոյժ յաղագս սիրոյն, որով փոխեցան 'ի կենաց ասուն քայց զեռ պարտապանք ածային արդարութեանն վասն ժամանակեան պատժոյ, որ մեզայնոցն արժանահաս, քայց յատուս ոչ վճարեալ։ Այլ զի անձամբ անձին այլազգ հատուցանել տկարանան, քայց եթէ կրելով զտանջանս, վասն այսորիկ անհնարդ է նոցա եղանել անտի

մինչև ի վճարեալ տանջա-
նօք զպարտիս իւրեանց, ըստ
այնմ ասէ. Ել ի նեղութենէ անտի,
մինչև հատուցանիցես զյետին նատա-
կին. Մատ. Ե. 6։

Այլ ուծ յաղագս սիրոյն, որ-
պէս զնա և զքեզ սիրէ, հաճե-
ցար, զի զոր յօգուտ նոյ և
քեզ յարդիւնս կարող լիցիս
յասան կեանս մատուցանել
յաժանդակութիւն նոցա զարդ-
գիւնս և զարիւնն յի քի առ
'ի փրկել զնոսա յանհնարին տան-
ջանաց անտի։ Զանգա մի զր-
կեր զնոսա յայսմ օգնութէ,
և մի զքեզ յայսպիսի արդ-
եանց։ Մի՛ անցցէ առ քեզ
օր, առանց յարդելոյ զգանձս
զայս մեծագին առ 'ի ազա-
տել զնոսա։ Շ արժեացէ զքեզ
հաճութիւն, զոր տացես այ-
սոմիկ ոգ, որ այնչափի սիրէ

զնա։ Շարժեցեն զքեզ 'ի
ցաւակցութեան տանջանքն, զոր
կրեն հոգիք ընկերաց քոց,
թերևս և աղգականաց քոց,
և սիրելի բարեկամաց, 'ի ցա-
ւակցութեան զոր եկեսցէ օր՝ յո-
րում զուցէ 'ի զուր խնդրեա-
ցես վասն քո, եթէ դու ոչ ցու-
ցեր զայն վասն նոց։ Շարժեա-
ցեն զքեզ ուժգին պատրա-
տանքն, զոր մատուցեն վասն
քո՝ մանաւանդ 'ի ժամանել
նոց քոյին միջնորդութեան 'ի
փառս, ուստի եկեսցեն քեզ
անբիկեան մեծամեծ բարու-
թիւնք, եթէ առժամանա-
կեայք, և եթէ հոգևորք և
յաւիտենականք։ Ի մեռեալս
օժանդակեա՛, զի ամենեքին
են արժանաւոր։ Բայց յամե-
նեցունց մարթի՛ ես քեզ օր
ըստ օրէ ընտրել զայն, որ

քեզ ցուցեալ լինի, 'ի սակս
պատճառաց՝ զոր առ իւրա-
քանչիւր օր եօթնեկին հա-
մառօտիւ գոցես նշանակեալ։
Օ այս ինչ ունիմ ասել քեզ,
զի համառօտ կրնամ այս
ջերմ սրտիւ հանապազօր ան-
լեռիս կատարեալ՝ պտղա-
բերեցց բազմաց։ Եւ այն է
սատ, զմեծամեծ շնորհս։ զոր
հոյնդունակ և քեզ ըղձա-
նամ։ ողջ լեր։

ԿՐԹՈՒԹՒՒՆ
ՎԱՍՆ ԿԻՒՐԱԿԷՍ։

Ամենայն պէտք է հոգեւոր գաւառքանչն, և մանաւանդ է այնորիկ, որ նա ինչն ճանաչէ առաւել գան պատճենեսեան չէնալն պուրի 'ի մանաւոր օգտանդակուն։ Եւ ելնէ յայսմ աւուր հաղորդեսցիս սէր խորհրդոյն՝ հպեցո պայն 'ի սփոփանս նոր

ՊԱՏՃԱՌ։

ամենի որչափ ա-
ռաւել մեծ է
կարօտուն նոր,
այնչափ յաւէտ
եղիցի քեզ նա
շնորհասպարտ վասն երախ-

տեսացն, և խնդրեցէք վն քոյ
յոյ, զի ոչ նա լքցէ զքեզ երբեք
բարձմամբ շնորհաց իւրոց, և
ոչ զու թողցես զնա երբեք
յանցանօք քո։

Լաղօթք։

Ն՚ՐԱԾ ամենակալ, մաղ-
թեմ՚ի քէն վասն պատ-
ուական արեանն, զոր ածորդին
քո յն ետեղ՚ի պարտիզին, ա-
զատեա զհոգիս քաւարանին,
և առանձինն՚ի մէջ ամենեցուն
զայն, որ առաւել լքեալն է.
ժամանեցո զնա՚ի փառս քո,
ուր բարեբանելով օրհնեսցէ
զքեզ՚ի յաւիտեան. Ամէն։

Հայր մեր, Ողջոյն տէր՚ի խորոց
կարդացէ։

ՎԱՍՆ ԵՐԿՈՒՉԱՒԱԹԻ։

Հրկայէա՛ զնա յապիկապէս զա՛ հոգ-
ասցն, որ առաւել մերձ է ելա-
նել 'ի խաւարանէն։

ՊԱՏՃԱՌ։

Բանզի այնչափ առաւելա-
գոյն եռանդեամբ անձ-
կայնաս միանալ ընդ այ, որչափ
առաւել հուպ է յաւարտս իւ-
րոց տանջանաց։ Այլ 'ի
քոյց արա զոր առ 'ի նմանէ
զայսմ զկրճիմն։ և նա փոխա-
ղէն մեծի պարգևացդ՝ առ-
ընկալցի քեզ զշնորհս խզելոյ
իսպառ զնրբին յօդակապան,
որք տակաւին արգելուն զզ-
քեզ հո�էրել զանձն քո բոլո-
րովին այ։ զորմէ գուցէ կա-
խեալ կայ փրկութիւն քո յա-
ւիտենական։

Աղօթք։

Տէր ամենակալ, մաղթեմ 'ի քէն վասն պատուական արեանն, զոր ուծարգին քո, յոր՝ եղեալ 'ի գանակոծ լինելն խաչին, ապատեա՛ զՀոգիս քաւարանին, և առանձին 'ի մէջ ամենեցուն՝ զայն, որ առաւել մերձ է մոտանել 'ի փրկաւս քո։ Ոչ զի վաղվաղակի ակիզքն արասցէ օրհնել զքեզ և գովել 'ի յաւիտեան։ Ամէն։

Տայք ՀԵՐ։ Ողորմեա՛ Ք Տեր։

ՎԱՍՆ ԵՐԵՔՀԱՒԱԹԻ։

Հաղալէա պէտք յապիսպէս վասն այնց հոգեաց, որոնք ըստ առաքելական արդարութեանն պարտ էր հուսալ յԵկեղեցոյ չանն պտմանն ելանելոյ 'ի չարաչարանէն։

ԳԱՏ ՃԱՌ։

Քրիստոս, և խորհեսն խոնարհութիւնն, որով անկեալը կայ նա ընդ այնպիսի երկայնութեամբ և սանջանօք՝ յորդորեր լինցին քեզ 'ի կարձել զտեսողութիւն նոցա։ Ոչ թէ որչափ ելիցին քեզ նա շնորհապարտ։ Որոնք էր քեզ, եթէ մաղթեացէ վասն քոյ 'ի Տէրէ զշնորհս սիրելոյ յաստուծոյ խոնարհութիւնն զեռնունեալս, զի զի բարձրանացիս ապ յոյ 'ի հանդերձեալն։

Աղօթք։

Տէր ամենակալ մաղթեմ 'ի քէն զոր պատուական արեանն, զոր ածուրդին քո յե՛ն եհեղ 'ի գառնակակիծ փշովք պսակիցն իւրում, ազատեա՛ զհոգիս քաւարանին, և առանձինն 'ի մէջ ամենեցուն զայն, որում պարտ էր հուսկ յետոյ ելանել յայնչափ տանջանաց անատի։ ոչ զի մի յապաղեսցէ քարեբանել զքեզ 'ի փառան քում, և օրհնել զքեզ 'ի յաւիտեան։ ամէն։

Դայր մեր։ Աղաչեմ զ'ի խորոց։

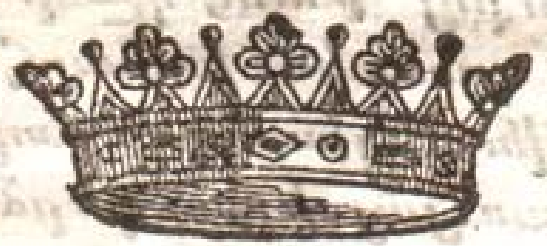

ՎԱՄՆ ԶՈՐԵՔՀԱԲԱԹԻ։

Ամենազգաստ զոր մանուանոցապէս վասն հոգեւորին, որ առաւել ճոխ է արդեամբք։

ՊԱՏՃԱՌ։

Բանզի հոգին այն առաւել սիրէ զոր, և զերթ քան զամենեսեան սիրեցեալ է առ յոյ։ Արդեսք զերազոյն եղիցին յերկինս փառք նոր, այնչափ ազգոզագոյնս մաղթեսցէ վասն քոյ զճշմարիտ սէրն յոյ 'ի վերս քան զամ ինչ, առանց որոյ չիք ճշմարիտ արդիւնք, և ոչ իմիք կարես ակնառնել, բայց եթէ յաւիտենական կեանս մահուանն։

Աղօթք։

Յիրաւ ամենակալ մարդ՝ հեռի՛ ի քէն վա՛ն պատուհասական արեանն, զոր ամենազօրութիւնքդ յն եհեղ ընդ հրապարակս ելիմի մինչ բարձեալ տանէր զխաչն 'ի վերայ սրբազան ուսոց իւրոց, ազատեսա՛ զհոգիս քաւարանին, և տիրասդ զայն, որ առաւել ճոխ է արդեամբք առաջի քո. ոչ զի 'ի գերագոյն փառս՝ որ նմա հանդերձեալ մնայ, գտցէսցէ զքեզ բարձրագանայն, և օրհնեսցէ 'ի յաւիտեան. Ամէն։

Հայր մեր. Աղաչեմ զքեզ 'Ն էսորոց։

ԱՄԷՆ

ՎԱՄՆ ՀԻՆԳՇԱՒԱԹԻ։

Հաղորդեսցուք զնոսա մասնաւորապէս վասն այնր հոգեւոր դատաւորանին, որ առաջ ասել Ջերմեւանդն էր։ ամենայն խորհրդոց հաղորդեալք։

ՊԱՏՃԱՌ։

Բանզի յոյժ սիրելի է նա յղէս այսորիկ ոն մերոյյ քի։ ուստի ժաեսցէ 'ի նմանէ անդադար՝ տալ քեզ զշնորհս ընդունելոյ զնա արժանապէս 'ի կենդանութեանդ և 'ի մահուանն առ յապահովգրաւական յաւիտենից փրկութեանդ։

Աղօթք։

Տէր ամենակալ, մաղթեմ՝ի քէն զմեզ պատուական մարմնոյ եւ արեան յիշատակդ մարմնոյ քո, զոր նա ինքն յառաջնումն զիշերի շարշարանաց իւրոց եւ՝ի կերակուր եւ յըմպելի իւրոց սիրելի աշակերտաց, եւ ելեալ հանդերձն ելեալ ելեցոյ իւրում՝ի մշոն ջենաւորապատարագ եւ՝ի հեն-գանարար կերակուր իւրոց հաւատացելոց, աղաւեա՛ զհոգիս քաւարանին, եւ մանաւանդ զառաւել ջերմեռանդն խորհրդոյս անեզրական սիրոյն զի սովիմք քարեբանեսցէ զքեզ ընդ որդւոյ քում միածնի, եւ ըստ սոյ հոգւոյդ՝ի փառս քո՝ի յաւիտեան։ Ամէն։

Հայր մեր։ Աղաչեմ զքեզ։՝Ի խորոց։

ԱՄԷՆ։

ՎԱՍՆ ՈՒՐԲԱԹՈՒ։

Հաղորդեա՛ զքեզ մասնաւորապէս վասն այնց հոգւոց չաւարքանին. որոց վրայ առաւել պարտական ես աղօթս առնելոյ։

ՊԱՏՃԱՌ։

Այսոյն իսկ պարտաւորութիւն քո է ստիպողագոյն պատճառառնելոյ զայս։ Այս եղեալ 'ի քանիս յայսմիկ ունիս զպարտս արդարութեան, զոր գիտես, մի յապաղեր հնտուցանել զայն, զի մի անկցին 'ի վերայքո ահագին վրէժխնդրութիւն, զոր-ոյ և յաստի կեանս ունիմք զարարչութեան օրինակս։

* * *

Աղօթք։

Տէր ամենակալ. մաղթեմ զքեզ վասն ապառուն՝ ամենն արեանն, զոր ածուցին քո յոյսդ առուր եհեղ՝ի վերայ խաչին, մանաւանդ յամենաւրեալ ձեռացդ և յոտից իւրոց, ազատեա՛ զհոգիս քաւարանին, և տիրապէս զայնոսիկ, որոց վասն՝ առաւել պարտական եմ աղաչել զքեզ, ոչ զի մի լիցի մեր իմոց յանցանաց չարչարանք զնոսա վարվարական՝ առ՝ի գալել զքեզ՝ի փառան քում՝, և օրհնեալ՝ի յաւիտեան։ Ամէն։

Հայր մեր։ Հաշոյն Տեր։ Ի Խորոց։

ՎԱՍՆ ՀԱԲԱԹՈՒ.

Հաղորդեա՛ զաշխատասիրութիւնս քո այնոր հոգւոյ փառաւորանին, որ առատաբար Ջերմեռանդն էղեալ ամենայն ինչս։

ԳԱՏՃԱՌ։

Բանզի այսու մեծապէս հաճեցեալ զկոյսն մնաբիսամ. որոյ սահմանեալ՝ի հայցուածոց այսր հոգւոյս յիւրմէ սիրելոյ, առ ընկալցէ քեզ զշնորհս լինելոյ հաստատուն Թէ Ջերմեռանդ հորին, ուստի և յաստուածոյ առնելոյ ընդ խնամօք պաշտպանուն Թէ հորա զմիրկուն Թի քո յաւիտեան հանգան։

Աղօթք։

Տէր ամենակալ, մաղթեմ 'ի քէն զայս պատուական արեանն, որ բղխեաց 'ի կողէն յին ամենազօրոյ քո 'ի տես աչաց, և 'ի կսկիծ անտանելի ամենաանբարոյ մօրն իւրոյ, ապաստան զՀոգիս քաւարանին, և առնձինն 'ի մէջ ամենեցուն զայն, որ եղև առաւել ջերմեռանդն մեծի տիրուհւոյս ոգի զէր խակ և խակ ժամանակացէ 'ի փառս քո՝ առ 'ի զովել զքեզ 'ի հանս, և զնա 'ի քեզ զամ յաւիտեան։ Ամէն։

Հայր մեր։ Միաբան դեղ։ 'Ի խորոյ։

Սաղմոս։ ՃԻԹ։

Լսեսցես կարդացի առ քեզ
Տէր, Տէր լուր ձայնի իմում։
Եղիցին ականջք քո, 'ի լսել
զձայն աղօթից իմոց։
Եթէ զանօրէնութիւնս քննես
Տէր, Տէր ո՞ կարէ կալ առաջի քոյ, զի 'ի քէն է քաւութի։
Վասն անուանն քո համբերի Տէր,
համբեր անձն իմ բանի քում,
յուսացաւ անձն իմ 'ի Տէր։
Ի պահէ առաւօտու մինչև յեղանակոյ, 'ի պահէ առաւօտու յուսացաւ խորայէլ 'ի Տէր։
Ի Տէնէ է ողորմութի բազում
և 'ի նմանէ է փրկութի, և նա
փրկեսցէ զիսրայէլ յամենայն
զանցանս նորա։
Դադարք Հօր, և այլն։